

ТОГТООЛ

2026 оной январийн 14

№ 11

Улаан-Үдэ хото

**«Хотын таатай зохид оршон бүридүүлгэ» гэхэн
Буряад Уласай гүрэнэй программа баталха тухай»
Буряад Уласай засагай газарай 2017.25.10-ай № 516
тогтоолдо хубилалтанууды оруулха тухай**

Буряад Уласай Гүрэнэй программа бээлүүлгы хуулита ёһоор
гуримшуулга нарижуулха зорилгоор Буряад Уласай Засагай газар
т о г т о о н о:

1. «Хотын таатай зохид оршон бүридүүлгэ» гэхэн Буряад Уласай гүрэнэй программа баталха тухай» Буряад Уласай Засагай газарай 2017.25.10-ай № 516 тогтоолдо (Буряад Уласай Засагай газарай 2018.22.05-ай № 269, 2019.12.03-ай № 105, 2019.13.11-эй № 602, 2019.26.12-ой № 705, 2020.01.06. № 318, 2020.09.25-ай № 595, 2020.12.18-ай № 770, 2021.10.13-ай № 583, 2021.12.14-эй № 728, 2021.12.23-ай № 761, 2022.06.21-эй № 366, 2022.11.14-эй № 703, 2022.12.23-ай № 815, 2023.10.02-ой № 593, 2023.12.15-ай № 766, 2023.12.28-ай № 816, 2024.13.12-ой № 717, 2025.25.06-ай № 365, 2025.26.06-ай № 370, 2025.28.08-ай № 513 тогтоолнуудай найруулгаар) удаадахи хубилалтанууды оруулха:

1.1. 2-дохи пункт хүсээ буураһанда тоолохо.

1.2. «Хотын таатай зохид оршон бүридүүлгэ» гэхэн Буряад Уласай гүрэнэй программада:

1.2.1. I бүлэгтэ:

1.2.1.1. 1-дэхи дотор бүлэгтэ:

1.2.1.1.1. Арбан нэгэдэхи – арбан наймадахи абзацууды хаһаха.

1.2.1.1.2. Арбан юһэдэхи абзацда «, сэрэгэй булашанууды хадагалха ба болбосон түхэлтэй болгохо» гэхэн үгэнүүды хаһаха.

1.2.1.2. 2-дохи дотор бүлэгтэ:

1.2.1.2.1. Нэгэдэхи абзацта «Буряад Уласай Засагай газарай 2019.04.09-эй № 174 тогтоолоор баталагдаһан 2035 он болотор Буряад

Уласай нийгэмэй-эдэй засагай хүгжэлтын холын хараа бээлүүлхэ талаар хэмжээ ябуулгануудай Түсэб» гэхэн үгэнүүдые «Буряад Уласай Засагай газарай 2025.08.29-эй № 515 тогтоолоор баталагдаһан 2025-2030 онуудта болон 2035 он болотор хугасаада Буряад Уласай нийгэмэй-эдэй засагай хүгжэлтын холын хараа бээлүүлхэ талаар хэмжээ ябуулгануудай Түсэб» гэжэ һэлгэхэ.

1.2.1.2.2. Дүрбэдэхи, табадахи, долоодохи, наймадахи абзацуудые хаһаха.

1.2.1.2.3. Арбан хоёрдохи абзацта «Наһа бараһан эсэгэ ороноо хамгаалагшадай дурасхаал хүндэлэн мүнхэлхэ аргаар эрхэтэдые эхэ орондоо дуратайгаар хүмүүжүүлгэ» гэхэн үгэнүүдые хаһаха.

1.2.1.2.4. Арбан долоодохи абзац хаһаха.

1.2.1.2.5. Хорин гурбадахи абзац удаадахи найруулгаар бэшэхэ:

«- 2019 ондо хотын оршоной шанарай дунда зэргын хэлхээ гаршагай ургалта.».

1.2.1.2.6. Хорин дүрбэдэхи - хорин зургаадахи абзацуудые хаһаха.

1.2.1.3. 3-дахи дотор хэсэгэй арбан гурбадахи абзацта «, уласай нютагай засагай байгууламжануудай сэрэгэй булашануудые сахин хамгаалха ба болбосон түхэлтэй болгохо талаар хэмжээ ябуулганууд» гэхэн үгэнүүдые хаһаха.

1.2.2. II хэсэгэй 3-дахи пунктые хүсээ буураһанда тоолохо.

1.2.3. 1-дэхи хабсаргалтада:

1.2.3.1. 1-дэхи пунктда «Буряад Уласай нютагай засагай байгууламжануудай бюджетүүдтэ хотын түхэлэй оршон байгуулгын нютагай засагай программануудые (саашадаа - Мүнгэн Ддэмжэлтэнүүд) дэмжэлгэдэ» гэхэн үгэнүүдые «Буряад Уласта нютагай засагай байгууламжануудай бюджетүүдтэ (нютагай засагай аймагуудта, хотын, нютагай засагай тойрогуудта) мүнөө үсын хотын оршон байгуулгын нютагай засагай программануудые (саашадаа - Мүнгэн дэмжэлтэнүүд, нютагай засагай байгууламжанууд) дэмжэлгэдэ» гэжэ һэлгэхэ.

1.2.3.2. 2-дохи пунктда:

1.2.3.2.1. Нэгэдэхи абзацта «бусад дэбисхэрнүүдэй» гэхэн үгэнүүдэй удаа «, заагдаһан дэбисхэрнүүдэй хубинуудай дэбисхэрэй хуби болбосон түхэлжүүлхэ талаар хэмжээ ябуулгануудай бээлүүлгын энэл дэбисхэрэй бусад хубинуудые болбосон түхэлжүүлхэ талаар хэмжээ ябуулгануудһаа амяараа түгэсэжэ болохо ушарнуудта» гэхэн үгэнүүдые нэмэхэ.

1.2.3.2.2. Хоёрдохи абзацта «Буряад Уласта (аймагуудта, хотын тойрогуудта)» гэхэн үгэнүүдые хаһаха, «хүн» гэхэн үгын удаа «тулга һуурин газарнуудта ниитын дэбисхэрнүүдые, гэр шадарай дэбисхэрнүүдые

болбосон түхэлтэй болгохо талаар хэмжээ ябуулгануудыг бэлүүлдэг нүтагай засагай байгууламжануудта түрүү шухала шэглэл үзүүлэлгыг хараада абан» гэхэн үгэнүүдыг нэмэхэ.

1.2.3.3. 9-дэхи пункт удаадахи найруулгаар бэшэхэ:

«9. Буряад Уласай Барилгын ба гэр байрын ажахы шэнэлэлгын яаманда мүнгэн дэмжэлтэ үгэхын урдахи жэлэй октябрийн 1 болотор болзорто мэдүүлгэ оруулһан нүтагай засагай байгууламжануудта мүнгэн дэмжэлтэ үгтэнэ.».

1.2.3.4. 10-дахи пунктын юһэдэхи абзацта «Оросой Холбоото Уласай Эдэй засагай хүгжэлтын яаманаар» гэхэн үгэнүүдэй удаа «(хүрэнгэжүүлгын түсэлэй ёһоор ехэ барилгын объект бариха ушарта)» гэхэн үгэнүүдыг нэмэхэ.

1.2.3.5. 10.5-дахи пункт удаадахи найруулгаар бэшэхэ:

«10.5. Уласай бюджет тухай Буряад Уласай хуулида хубилалтануудыг оруулха тухай Буряад Уласай хуулийн ёһоор хараалагдаһан болон Оросой Холбоото Уласай бюджетэй хууляар ондоо гуримай хараалагдаагүй һаань, Буряад Уласай заагдаһан хуулийн хүсэндөө ороһон үдэрэй удаа 30 үдэрһөө орой бэшэ тэдээндэ хараалагдаһан бюджетэй һомололгонуудай ээлжээтэ мүнгэн һангай жэлэй ба түсэбтэ хугасагай уласай бюджет тухай Буряад Уласай хууляар хараалагдаһан нүтагай бюджетүүдтэ уласай бюджетһээ Мүнгэн дэмжэлтэ үгэхэ тухай хэлсээнүүдыг баталалга Мүнгэн дэмжэлтэ үгэхэ тухай хэлсээнүүдһээ гадна ээлжээтэ мүнгэн һангай жэлэй февральин 15 болотор бэлүүлэгдэдэг.».

1.2.3.6. 12-дохи пунктда:

1.2.3.6.1. Нэгэдэхи абзац удаадахи найруулгаар бэшэхэ:

«12. Уласай бюджетһээ Мүнгэн дэмжэлтэ үгэлгэ Буряад Уласай Барилгын яаманай нүтагай засагай байгууламжа бүхэнтэй - Мүнгэн дэмжэлтэ абагшатай баталһан хэлсээнэй (саашадаа - хэлсээн) үндэһөөр бэлүүлэгдэнэ. Хэлсээн ба тэрээндэ хубилалтануудыг оруулхыг ба тэрэниг таһалхыг хараалһан Нэмэлтэ хэлсээнүүд Оросой Холбоото Уласай Мүнгэн һангай яаманай баталһан жэшээтэ түхэлнүүдэй ёһоор «Сахим бюджет» гэхэн нийтын мүнгэн һан хүтэлэлгын гүрэнэй нэгэдхэгдэхэн мэдээсэлэй байгуулгада баталагдана. Хэлсээн Оросой Холбоото Уласай Засагай газарай 2014.09.30-ай № 999 тогтоолоор баталагдаһан Оросой Холбоото Уласай нүтаг можонуудай бюджетүүдтэ холбоото уласай бюджетһээ мүнгэн дэмжэлтэ бүрилдүүлгын, үгэлгын ба хубаарилгын Дүримүүдээр тогтоогдоһон эрилтэнүүдтэй зохиго ёһотой ба удаадахи дүримүүдтэй байха ёһотой.».

1.2.3.6.2. Дотор пункт «б» удаадахи найруулгаар бэшэхэ:

«б) тус Гуримай 20-дохи пунктаар хараалагдаһан Мүнгэн дэмжэлтэ ашаглалгын дүнгүүдэй ба тэдэниие туйлаха талаар нютагай засагай байгууламжын уялгануудай удха шанар. Мүнгэн дэмжэлтэ ашаглалгын дүнгүүд хэмжээ ябуулганууд (дүнгүүд) ба (гү, али) ехэ барилгын объектнүүд (хүдэлэсэгүй зөөри) бүхэнөөр хэлсээндэ хараалагдана;».

1.2.3.6.3. Удаадахи удхатай «б1» дотор пункт нэмэхэ:

«б1) хаягуудые (бии һаань) заалгатайгаар нэрэмжэнүүд ба байһан газар тухай мэдээсэлтэй ехэ барилгын ба (гү, али) хүдэлэсэгүй зөөрийн объектнүүдэй тоолбори, мүн барилгын, һэльбэн шэнэлэлгын, тэрэ тоодо ехэ барилгын объектнүүдые һэльбэн шэнэлэлгын, оньһоной талаар шэнээр зэбсэгжүүлгын ба хүдэлэсэгүй зөөри худалдан абалгын саг үргэлжын шалгалтаар баталагдаһан хиналтын сэгүүдые туйлалгын болзор сахилгы хангаха талаар нютагай засагай байгууламжын уялганууд (саашадаа - барилгын хиналтын сэгүүд) (хэрбээ ехэ барилгын объектнүүдэй барилгада (һэльбэн шэнэлэлгэдэ, тэрэ тоодо һэльбэн шэнэлэлгын, оньһоной талаар шэнээр зэбсэгжүүлгын зүйлнүүдтэй) ба (гү, али) хүдэлэсэгүй зөөри худалдан абалгада суг һомололгодо Мүнгэн дэмжэлтын үгтэбэл);».

1.2.3.6.4. Гурбадахи абзацай һүүлээр «в» дотор пунктда удаадахи уддхатай абзац нэмэхэ:

«- түсэблэгдэһэн ба (али) хиналтын сэг бүхэнэй туйлагдаһан бодото үдэрһөө хойно бэшэ болзорто барилгын хиналтын сэгүүдэй бодото туйлалта тухай мэдээсэл үгэлгэ хангаха (хэрбээ ехэ барилгын объектнүүдэй барилгын (шэнэдхэлгын, техникескэ зэбсэгжүүлгын) ба (али) хүдэлхэгүй зөөрийн объектнүүдые худалдан абалгын суг һомололгодо Мүнгэн дэмжэлтын үгтэбэл);».

1.2.3.6.5. «г» дотор пунктда «үрэ дүнгэй харуулалтануудай» гэдэн үгэнүүдые «дүнгүүдэй» гэжэ һэлгэхэ.

1.2.3.6.6. «е» дотор пункт удаадахи найруулгаар бэшэхэ:

«е) Мүнгэн дэмжэлтэ ашаглалгын дүнгүүдые туйлаагүй, мүн нютагай засагай зөөрийн объектнүүдые барилгын хиналтын сэгүүдые туйлалгын болзор сахяагүй байһанай түлөө нютагай засагай байгууламжануудта харюусалгын хэмжээнүүдые хэрэглэлгэ (хэрбээ Мүнгэн дэмжэлтын ехэ барилгын объектнүүдые барилгада (һэльбэн шэнэлэлгэдэ, оньһоной талаар шэнээр зэбсэгжүүлгэдэ) ба (гү, али) хүдэлэсэгүй зөөри худалдан абалгада суг һомололгодо үгтэбэл);».

1.2.3.6.7. «т» дотор пункт хүсээ буураһанда тоолохо.

1.2.3.6.8. Удаадахи удхатай абзацуудые нэмэхэ:

«Ехэ барилгын объектнүүдые барилгада (һэльбэн шэнэлэлгэдэ, оньһоной талаар шэнээр зэбсэгжүүлгэдэ) ба (гү, али) хүдэлэсэгүй зөөри

худалдан абалгада суг номололгодо Мүнгэн дэмжэлтэ үгэхэ тухай хэлсээндэ нютагай бюджетүүдтэ уласай бюджетдхээ мүнгэн дэмжэлтэ бүрилдүүлхэ, үгэхэ ба хубаарилха талаар Буряад Уласай Засагай газарай гуримшуулгын хуули ёһоной шийдхэбэринүүдые зохёон бэлдэлгын Дүримүүдэй 3-дахи хабсаргалтада заагдаһан түхэлэй ёһоор тэдэниие туйлалгын болзор хараалһан барилгын хиналтын сэгүүдэй тоолбори хабсарагдадаг, мүн Буряад Уласай Засагай газарай 2018.12.28-ай № 767 тогтоолоор (саашадаа - Дүримүүд № 767) баталагдаһан Буряад Уластахи нютагай засагай байгууламжын гаргашалха уялгын хэмжээ уласай бюджетдхээ суг номололгын дээдэ захын хэмжээ (зуунай хубяар) элирхэйлхэ ба тогтоохо гурим.

Хэрбээ байгша мүнгэн һангай жэлдэ Мүнгэн дэмжэлтэ үгэлгэдэ бюджетэй номололгонуудай хэмжээнүүдые, хэмжээ ябуулгануудые бээлүүлхэ болзор лаблалгы хараалһан хуулинуудта ба гуримшуулгын хуули ёһоной бусад шийдхэбэринүүдтэ хубилалтануудай (нэмэлтэнүүдэй) оруулагдаа һаань, хэлсээндэ зохихо хубилалтанууд оруулагдадаг.

Хэлсээндэ хубилалтануудые оруулха үндэһэн хадаа тэрэниие баталха эрхын худалдаа наймаанай дүнгүүдээр хэлсээнэй сэн доошолуулга болоно.

Дабашагүй хүсэтэй ушар шалтагаанһаа, Оросой Холбоото Уласай гүрэнэй программануудай, Буряад Уласай гүрэнэй программануудай, Буряад Уласай Засагай газарай шэглэлэй түсэбэй зорилгото харуулалтануудай тоо тэмдэгүүдые ба шэглэл харуулалтануудые хубилгаһанһаа уламжалан, Мүнгэн дэмжэлтэ үгэлгын эрхэ нүхэсэл дүүргэхэ аргагүй болоһон ушарнуудһаа бэшэндэ Мүнгэн дэмжэлтэ ашаглалтын дүнгүүдэй удха муудхалга, мүн хэлсээндэ хараалагдаһан хэмжээ ябуулгануудые бээлүүлгын болзор дээшэлүүлгэ хараалһан, мүн Мүнгэн дэмжэлтын хэмжээнэй горитойгоор (20 хубиһаа дээшэ) доошолуулагдаһан ушарта хубилалтануудые хэлсээндэ оруулжа болохогүй.».

1.2.3.7. 13-дахи пунктда:

1.2.3.7.1. «а» дотор пунктда «, мүн болбосон түхэлтэй болголгын газарнуудай түлөө дуугаа үгэхэ талмай хэрэглэжэ» гэхэн үгэнүүдые хинаха.

1.2.3.7.2. «в» - «д» дотор пунктнуудые удаадахи найруулгаар бэшэхэ:

«в) Ниитын комиссиин нютагай засагай программа дүүргэлгын хойноһоо хиналта бээлүүлгэ, тэрэ тоодо Ашаг һонирхолтой нюурнуудай дурадхалнуудые сэгнэлгэ үнгэргэлгэ хангаха;

г) Мэдээсэлэй-теле-харилсалгын интернет субагта Оросой Холбоото Уласай Засагай газарай 2017.10.02. № 169 тогтоолой ёһоор байгуулагдаһан ниитын комиссиин бүридэл тухай баримта бэшэгүүдые, заагдаһан ниитын комиссиин зүблөөнүүдэй протоколнуудые ба графигуудые табилга хангаха;

г1) Ашаг һонирхолтой нюурнуудай түлөөлэгшэдтэй зүбшэн хэлсэлгэ хараадаа абан, жэл бүхэндэ мартын 1-һээ хойшо бэшэ, байгша календарна жэлдэ нютагай засагай программада оруулагдаһан гэр шадархи дэбисхэр бүхэниие болбосон түхэлтэй болгохо дизайн-түлэб, мүн дурадхагдаһан түсэлэй бэшэгэй ба хараха зураглалай, тэрэ тоодо тэрэнэй гол бодол ба зохихо дэбисхэр дээрэ байрлуулхаар дурадхагдаһан болбосон түхэлтэй болгохо зүйлнүүдэй тоолбори (тэрэ тоодо дүрсэлэгдэһэн) оруулагдадаг ниитын дэбисхэр болбосон түхэлтэй болгохо дизайн-түлэб бэлдэхэ ба баталха;

д) нютагай засагай байгууламжануудта бээлүүлэгдэдэг хүдэлэсэгүй зөөрийн объектнүүдые барилгын (һэльбэн шэнэлэлгын, заһабарилгын) холбоото уласай, нютаг можын ба нютагай засагай программануудтай (түсэбүүдтэй), инженернэ һужаануудые ба зохихо дэбисхэр дээрэ оршодог бусад объектнүүдые заһабарилха ба шэнэдхэхэ талаар программануудтай нютагай засагай программын хэмжээндэ ажал дүүргэлгын зэргэ ябахые хангаха;».

1.2.3.7.3. «м» дотор пункт удаадахи найруулгаар бэшэхэ:

«м) заагдаһан хэмжээ ябуулгануудые бээлүүлгын урдахи жэлдэ үнгэргэгдэһэн ниитын дэбисхэрнүүдые шэлэн абаха талаар дуугаа үгэлгын дүнгүүдээр шэлэгдэһэн нютагай засагай программануудта оруулагдаһан ниитын дэбисхэрнүүдые болбосон түхэлтэй болгохо талаар хэмжээ ябуулгануудай түгэсхэл хараада абан, тэрэ тоодо аша туһа-түхсээрэлгын объектнүүдэй түлөө дуугаа үгэхэ талмай хэрэглэн, мэдээсэлэй-телехарилсалгын Интернет субагта сахим түхэлөөр, тэрэ тоодо болбосон түхэлжүүлгын объектнүүдэй түлөө һанал хуряалгын платформо хэрэглэн, мэдээсэлэй-теле-харилсалгын Интернет субагта сахим түхэлөөр, тэрэ тоодо болбосон түхэлжүүлгын объектнүүдэй түлөө һанал хуряалгын платформо хэрэглэн, ниитын дэбисхэрнүүдые шэлэн абаха талаар тус Гуримай дүримүүдые хараада абан, дуугаа үгэлгыг үнгэргэлгыг хангаха (Буряад Уласай нютагай засагай байгууламжануудай ашада);».

1.2.3.8. 15.1 - 15.3-дахи пунктнуудые удаадахи найруулгаар бэшэхэ:

«15.1. Нютагай засагай байгууламжанууд - Мүнгэн дэмжэлтэ абагшад хоёр бүлэгтэ хубаагдана:

1 бүлэг - гол һуурин газарнууд, тэрэ тоодо Буряад Уласай захиргаанай түб, Буряад Уласай хотонууд, дэбисхэр дээрэнь нэгэ шэглэлтэй нютагай засагай байгууламжануудтай нютагай засагай аймагууд, мүн нютагай засагай байгууламжанууд - холбоото уласай удха шанартай түүхэтэ һуурин газарнууд;

2 бүлэг - 1 бүлэгтэ оруулагдаагүй нютагай засагай байгууламжанууд.

15.2. Мүнгэн дэмжэлтын хэмжээн тус Гуримай 15.1-дэхи пунктда заагдаһан нютагай засагай байгууламжануудай бүлэгүүдэй хоорондо удаадахи тодорхойлолтонуудаар хубаарилагдана:

Тодорхойлолто (1): $C_{мг} = C_{об} \times 0,76$, эндэ:

$C_{об}$ - уласай бюджетһээ Мүнгэн дэмжэлтын бүхы хэмжээн, мян. түх.;

$C_{мг}$ - нютагай засагай байгууламжануудай 1 бүлэгтэ ородог Мүнгэн дэмжэлтын хэмжээн, мян. түх.

Тодорхойлолто (2): $C_{рц} = C_{об} - C_{мг}$, эндэ:

$C_{рц}$ - нютагай засагай байгууламжануудай 2 бүлэгтэ ородог Мүнгэн дэмжэлтын хэмжээн, мян. түх.

15.3. Нютагай засагай байгууламжануудай 1 бүлэгтэ ородог, тодорхойлолтын ёһоор тодологдоһон Мүнгэн дэмжэлтын хэмжээн удаадахи тодорхойлолтонуудаар хубаарилагдана:

Тодорхойлолто (3): $C_{го} = C_{мг} \times 0,5$, эндэ:

$C_{го}$ - нютагай засагай байгууламжада - Буряад Уласай захиргаанай түбтэ ородог Мүнгэн дэмжэлтын хэмжээн, мян. түх.

Тодорхойлолто (4): $C_{гор} = C_{мг} \times 0,2$, эндэ:

$C_{гор}$ - нютагай засагай байгууламжануудта - Буряад Уласай хотонуудта ородог Мүнгэн дэмжэлтын хэмжээн (нютагай засагай байгууламжаһаа - Буряад Уласай захиргаанай түбһөө гадна), мян. түх.

Тодорхойлолто (5): $C_{нетМКД} = 500000,0 + n \times 100000,0$, эндэ:

$C_{нетМКД}$ – дэбисхэр дээрээ олон байратай гэргүй нютагай засагай байгууламжануудай 1-дэхи бүлэгтэ ородог Мүнгэн дэмжэлтын хэмжээн (МКД);

N - нютагай засагай байгууламжануудай 1 бүлэгтэ ородог болон дэбисхэр дээрээ нютагай засагай аймагай захиргаанай түбүүдгүй МКД-тэй нютагай засагай байгууламжануудай дэбисхэр дээрэ оршодог нютагай засагай байгууламжануудай тоо.

Тодорхойлолто (6): $С_{пмн} = С_{мг} - С_{го} - С_{гор} - С_{нетМКД}$, эндэ:

$С_{пмн}$ - 1 бүлэгтэ оруулагдаһан хотын тойрогуудта (нютагай засагай байгууламжаһаа - Буряад Уласай захиргаанай түбһөө гадна) ба нютагай засагай байгууламжануудта, мүн нютагай засагай байгууламжануудта - холбоото уласай удха шанартай түүхэтэ һуурин газарнуудта ородог Мүнгэн дэмжэлтын хэмжээн, мян. түх.

«Ухаатай хото» гэхэн хотын ажахые тоо оньһожоруулха талаар албан зургаанай түсэлэй үнэмшэлгөөр хараалагдаһан хэмжээ ябуулгануудые бэелүүлхэ талаар «Таатай хотын оршон бүрилдүүлгэ (Буряад Улас)» гэхэн нютаг можын түсэл бэелүүлхэ тухай хэлсээнэй ёһоор уялгануудые дүүргээгүй байһан ушарта Буряад Уласай захиргаанай түб - нютагай засагай байгууламжада мүнгэн дэмжэлтэдэ 0,5 гэхэн үдхэгшэ нэмэжэ хэрэглэгдэнэ.

Мүнгэн дэмжэлтын хэмжээн удаадахи тодорхойлолтоор хубаарилагдаха:

Тодорхойлолто (1.1): $С_{мг} = С_{об} \times 0,76 \times 0,5$

Нэгэ шэглэлтэй нютагай засагай байгууламжануудтай дэбисхэртэнь хотын тойрогуудта (нютагай засагай байгууламжаһаа - Буряад Уласай захиргаанай түбһөө гадна) ба нютагай засагай байгууламжануудта, мүн нютагай засагай байгууламжануудта хабаатай Мүнгэн дэмжэлтын хэмжээн - холбоото уласай удха шанартай түүхэтэ һуурин газарнууд зохистой нютагай засагай байгууламжын тоолон гаргагдаһан бюджетэй хангагдасын хэмжээ (нютагай засагай байгууламжануудай бюджетэй хангагдаса тэгшэрүүлгэдэ мүнгэн тэдхэмжэ хубаарилхаһаа урид), мүн зохистой нютагай засагай байгууламжануудай дэбисхэр дээрэ оршодог МКД-гэй талмаие (5) хараада абан хубаарилагдана:

Тодорхойлолто (7): $С_{пмнi} = Д_{рс} \times С_{пмн}$, эндэ:

$С_{пмнi}$ - i нютагай засагай байгууламжада мүнгэн дэмжэлтын хэмжээн, мян. түх.;

$Д_{рс}$ - хотын оршон байдалай байгуулгын программануудые дэмжэлгэдэ мүнгэн дэмжэлтэ хубаарилгын хуби - Буряад Уласай захиргаанай түб - нютагай засагай байгууламжаһаа гадна 1 бүлэгтэ оруулагдаһан нютагай засагай байгууламжануудта оршодог бюджетэй хангалгын хэмжээ ба МКД талмайн хуби хараада абан иимэ харуулалтануудай хамтын хэмжээндэ Мүнгэн дэмжэлтэ хубаарилгын харуулалтын хубиин хэмжээн ($Прс$)

тодорхойлогдоно:

$$\text{Тодорхойлолто (8): } \text{Дрс} = \frac{\sum_{i=1}^n \text{Прси}}{\sum \text{Прси-n}}$$

Тодорхойлолто (9): $\text{Прс} = \text{ДплМКД} \times (1 + \text{Ктахубо})$, эндэ:

ДплМКД - зохистой бүлэгөөр МКД-эй бүхы талмайда i нютагай засагай байгууламжын МКД талмайн хуби;

Ктахубо - бюджетэй хангагдасын дээдэ хэмжээнһээ хазагайралгын үдхэгшэ:

Тодорхойлолто (10): $\text{Ктахубо} = 1 - \text{Кубо}$, эндэ:

Кубо - зохистой бүлэгһөө нютагай засагай байгууламжаар бюджетэй хангагдасын хэмжээнэй зохистой бүлэгтэ бюджетэй хангагдасын хэмжээнэй дээдэ захын харуулалтада хамаадал гэжэ тодорхойлогдодог бюджетэй хангагдасын хэмжээнэй үдхэгшэ.».

1.2.3.9. Удаадахи удхатай 15.7-дохи пункт нэмэхэ:

«15.7. Нютагай засагай байгууламжануудта ниитын дэбисхэрнүүдые шэлэлгээр Бүхэроссиин онлайн-дуугаа үгэлгын дүнгөөр нютагай засагай байгууламжануудта мүнгэн дэмжэлтэ үгэхэ зорилгоор тус Гуримай 15.2 - 15.4-дэхи пунктнуудта заагдаһан тодорхойлолтоннуудта хэрэглэгдэхэ:

Дуугаа үгэлгын түсэбтэ удхаар дуугаа үгэгшэдэй хуби	Заһабарилгын коэффициент
100-һаа дээшэ	1,1
91-һээ 100 хүрэтэр	1,0
81-һээ 90 хүрэтэр	0,9
71-һээ 80 хүрэтэр	0,8
61-һээ 70 хүрэтэр	0,7
51-һээ 60 хүрэтэр	0,6
50-һаа бага	0,5»

1.2.3.10. 19-дэхи пунктда «Яаман» гэхэн үгэ «Минстрой РБ» гэжэ хэлгэхэ.

1.2.3.11. 20-дохи пунктда:

1.2.3.11.1 Нэгэдэхи абзац удаадахи найруулгаар бэшэхэ:

«20. Нютагай засагай байгууламжануудай Мүнгэн дэмжэлтэ ашаглалгын ашаг үрын сэгнэлтэ тоосоото жэлдэ бодото дээрээ туйлагдаһан ба хэлсээндэ тогтоогдоһон Мүнгэн дэмжэлтэ ашаглалгын дүнгүүдэй тоо тэмдэгүүдые - ниитын ба гэр шадарай дэбисхэрнүүдые болбосон түхэлтэй

болгохо талаар бээлүүлэгдэн хэмжээ ябуулгануудай тоо, тус Гуримай 14-дэхи пунктда заагдаһан, нютагай засагай программануудаар хараалагдаһан дэбисхэрнүүдэй хаягламал тоолборин ба хэмжээ ябуулгануудай ёһоор сасуулха аргаар бээлүүлэгдэнэ.».

1.2.3.11.2. Хоёрдохи абзац хаһаха.

1.2.3.12. 21-дэхи абзац удаадахи найруулгаар бэшэхэ:

«21. Хэрбээ нютагай засагай байгууламжын Мүнгэн дэмжэлтэ үгэлгын тоосоото мүнгэн һангай жэлэй декабриин 31-эй байдалаар тус Гуримай 12-дохи пунктын «б» дотор пунктын ёһоор хэлсээндэ хараалагдаһан уялганууды ебдэлгэ гаргаһан ба Мүнгэн дэмжэлтэ үгэлгын удаадахи жэлэй хэлсээнэй ёһоор Мүнгэн дэмжэлтэ ашаглалгын дүнгүүдэй тоо тэмдэгүүды туйлалга тухай тоосоо үгтэһэн түрүүшын үдэр болотор болзрто заагдаһан хазагайралтануудай усадхагдаагүй байгаа һаань, нютагай бюджетһээ уласай бюджеттэ бусаагдаха ёһотой мүнгэнэй хэмжээн Мүнгэн дэмжэлтын (Ввозврата) үгтэһэн жэлэй удаадахи жэлэй июниин 1 болотор болзрто иимэ тодорхойлолтоор тоолон гаргагдана:

$$V_{\text{бусаалга}} = (V_{\text{мүнгэн дэмжэлтэ}} \times k \times m / n) \times 0,1, \text{ эндэ:}$$

$V_{\text{мүнгэн дэмжэлтэ}}$ - тоосоото мүнгэн һангай жэлдэ нютагай бюджеттэ үгтэһэн Мүнгэн дэмжэлтын хэмжээн;

m - Мүнгэн дэмжэлтэ хэрэглэлгын i дүн туйлаагүйн хэмжээ харуулһан индекс һайн удхатай Мүнгэн дэмжэлтэ хэрэглэлгын дүнгүүдэй тоо;

n - Мүнгэн дэмжэлтэ ашаглалгын дүнгүүдэй тоо бүхыдөө;

k - Мүнгэн дэмжэлтэ бусаалгын коэффициент.

Тоосоото мүнгэн һангай жэлдэ ($V_{\text{субсидида}}$) нютагай засагай байгууламжын бюджеттэ үгтэһэн Мүнгэн дэмжэлтын хэмжээндэ нютагай бюджетһээ уласай бюджеттэ бусаагдаха ёһотой мүнгэнэй хэмжээ тоолон гаргахда, байгша мүнгэн һангай жэлэй январин 1-эй байдалаар ашаглагдаагүй мүнгэн дэмжэлтын үлэгдэлэй хэмжээн хараада абтанагүй.

Хэрбээ нютагай засагай байгууламжын Мүнгэн дэмжэлтэ үгэлгын жэлэй декабриин 31-эй байдалаар тус Гуримай 12-дохи пунктын «б1» дотор пунктын ёһоор хэлсээнүүдтэ хараалагдаһан уялганууды хазагайруулһан болон Мүнгэн дэмжэлтын үгтэһэн жэлэй удаадахи жэлэй апрелиин 1 болотор болзрто заагдаһан ебдэлгэнүүдэй усадхагдаагүй байгаа һаань, нютагай засагай зөөридэ ехэ мүнгэ суг һомололгодо заагдаһан уялганууды ебдэһэн жэлдэ хараалагдаһан мүнгэнэй хэмжээнэй 10 хубида зохистой мүнгэнэй хэмжээн, байгша мүнгэн һангай жэлэй январин 1-эй байдалаар ашаглагдаагүй нютагай засагай зөөрин заагдаһан объектнүүдээр Мүнгэн

дэмжэлтын үлэгдэлэй хэмжээ хараада абангүй, барилгын хиналтын сэгүүдые туйлалгын болзор эбдэлгэ Мүнгэн дэмжэлтын үгтэһэн жэлэй удаадахи жэлэй юниин 1 болотор болзорто нютагай засагай байгууламжын бюджетһээ уласай бюджетэй олзо оршодо бусаагдаха ёһотой.

Тус пунктн наймадахи абзацай ёһоор бусаагдаха ёһотой мүнгэнэй хэмжээ тоолон гаргаха уялгануудые эбдэһэн ехэ барилгын объект бүхэндэ (хүдэлэсэгүй зөөрин объект) ами аминдань бээлүүлэгдэнэ.

Тус Гуримай 12-дохи пунктн «б» ба «б1» дотор пунктнуудай ёһоор хэлсээндэ хараалагдаһан уялгануудые нютагай засагай байгууламжын нэгэ доро эбдэһэн ушарта тус пунктн наймадахи абзацай ёһоор тодорхойлогдоһон Буряад Уласай нютагай засагай зөөрин объектнүүдтэ гол хүрэнгэ суг һомололгодо Мүнгэн дэмжэлтын хэмжээндэ зохио мүнгэнэй хэмжээн бусаагдаха ёһотой.

Мүнгэн дэмжэлтэ бусаалгын үдхэгшэ (k) иимэ формулоор тоологдоно:

$$k = \text{SUM } D_i / m, \text{ эндэ:}$$

D_i - Мүнгэн дэмжэлтэ хэрэглэлгын i дүн туйлаагүйн хэмжээ харуулһан индекс иимэ формулоор тодорхойлогдодог:

$$D_i = 1 - T_i / S_i, \text{ эндэ:}$$

T_i - тоосоото үдэртэ Мүнгэн дэмжэлтэ ашаглалгын i дүнгэй бодото дээрээ туйлагдаһан удха шанар;

S_i - хэлсээндэ тогтоогдоһон Мүнгэн дэмжэлтэ ашаглалгын i дүнгэй түсэбтэ тоо тэмдэг.

Мүнгэн дэмжэлтэ бусаалгын үдхэгшэ тоололгодо Мүнгэн дэмжэлтэ хэрэглэлгын i дүн туйлаагүйн хэмжээ харуулһан хайн удхатай индекс хэрэглэгдэнэ.

Заагдаһан мүнгэн зөөри үгтэһэн жэлэй удаадахи жэлэй юниин 1 болотор болзорто нютагай бюджетһээ уласай бюджеттэ бусаагдаха ёһотой.».

1.2.3.13. Удаадахи удхатай 21.1, 21.2 пунктнуудые нэмэхэ:

«21.1. Нютагай бюджетһээ уласай бюджеттэ бусаагдаха ёһотой мүнгэнэй хэмжээ тоололго хэлсээндэ хараалагдаһан Мүнгэн дэмжэлтэ ашаглалгын дүнгүүдые хараада абан, тус Гуримай 12-дохи пунктн «б» ба «б1» хуби зүйлнүүдэй ёһоор хэлсээндэ хараалагдаһан уялгануудые хазагайруулһан хэмжээн тиимэ хэмжээ ябуулга (дүн) ба (али) ехэ барилгын

объект (хүдэлхэггүй зөөрийн объект) бүхэндэ ами аминдань бээлүүлэгдэнэ. Бусаагдаха ёһотой мүнгэнэй хамтын хэмжээн тус Гуримай 21-дэхи пунктын ёһоор хазагайруулагдаһан хэмжээ ябуулганууд (дүнгүүд) ба (гү, али) ехэ барилгын объектнууд (хүдэлэсэггүй зөөрийн объектнууд) бүхэндэ бусаагдаха ёһотой мүнгэнэй хэмжээнэй хэмжээн гэжэ тодорхойлогдоно.

21.2. Хэрбээе нютагай засагай байгууламжын Мүнгэн дэмжэлтэ үгэлгын тоосоото мүнгэн һангай жэлэй декабриин 31-эй байдалаар уласай бюджетдээ холбоото уласай бюджеттэ мүнгэ бусааха эрилтэ нүхэсэлнүүдые эбдэһэн ушарта нютагай бюджетдээ уласай бюджеттэ (Vбусаалга j) хүсэлдүүлэгдэхэ мүнгэнэй хэмжээн удаадахи тодорхойлолтоор тоолон гаргагдана:

$$V_{\text{бусаалга } j} = V_{\text{фб}} \times k_{\text{moj}} / \text{SUM } k_{\text{moj}}, \text{ эндэ:}$$

$V_{\text{фб}}$ - уласай бюджетдээ холбоото уласай бюджеттэ мүнгэ бусаалгын хэмжээн;

k_{moj} - мүнгэн дэмжэлтэ үгэлгын эрилтэ нүхэсэлнүүдые эбдэһэн j нютагай засагай байгууламжада мүнгэн дэмжэлтэ бусаалгын үдхэгшэ;

SUM k_{moj} - Мүнгэн дэмжэлтэ үгэлгын эрилтэ нүхэсэлнүүдые эбдэһэн бүхы нютагай засагай байгууламжануудта Мүнгэн дэмжэлтэ бусаалгын үдхэгшэнүүдэй хэмжээн.».

1.2.3.14. 22-дохи пункт удаадахи найруулгаар бэшэхэ:

«22. Тус Дүримэй 21-дэхи, 21.1-дэхи, 21.2-дохи пунктнуудта заагдаһан харюусалгын хэмжээнүүдые хэрэглэлгэһээ нютагай засагай байгууламжые сүлөөлгэ 767-дохи Дүримүүдэй ёһоор бээлүүлэгдэдэг.».

1.2.3.15. 25-дахи пункт удаадахи найруулгаар бэшэхэ:

«25. Мүнгэн дэмжэлтэ үгэлгын (гаргашалгын) эрилтэнүүдые сахилгын хиналта Буряад Уласай Барилгын яаман ба гүрэнэй мүнгэн һангай хиналтын бүрин этигэмжэтэ зургаанууд бээлүүлнэ.».

1.2.3.16. 27-дохи пунктда «үрэ дүнгэй харуулалтануудай» гэхэн үгэнүүдые «дүнгүүдэй» гэжэ һэлгэхэ.

1.2.3.17. Пункт 29, хабсаргалта № 1 хүсөө буураа гэжэ тоолохо.

1.2.3.18. 4-дэхи хабсаргалтада:

1.2.3.18.1. Тус тогтоолой хабсаргалтын ёһоор «2026 ондо Гэр шадарай дэбисхэрнүүдэй хаягламал нэрэ тоолбори», «2026 ондо Ниитын дэбисхэрнүүдэй хаягламал нэрэ тоолбори» гэхэн хэсэгүүдые нэмэхэ.

1.2.3.18.2. «Бүхэроссиин мүрысөөн» гэхэн хэһэгтэ удаадахи удхатай мүнүүдые нэмэхэ:

«Алас Дурнын холбоото уласай тойрогой нютаг можонуудта үнгэргэгдэдэг IV Бүхэроссийн конкурсно илагшад	
20.	Агуухэ сайн замай ниислэл. Хяагта хотын аяншалгын гол гудамжа болбосон түхэлтэй болгохо түсэл
21.	Хадын хүндын дуун: Хурамхаан хууринда ниитын дэбисхэр болбосон түхэлтэй болголго
22.	«Аян замай хүнды» Хэрэн хууринай Ленинэй гудамжа зубшаһан ниитын түбье болбосон түхэлтэй болголго
23.	Захаамин хотодо «Красный Двор» гэхэн ниитэ хотын оршон болбосон түхэлтэй болголго
24.	Үнгэрһэн сагаа сахин - ерээдүйе байгуулнабди! Мухар-Шэбэр хууринай түб уулзуур болбосон түхэлтэй болголго (Доржиев болон Ленинэй гудамжануудай уулзадха)
25.	«Замай Эхин» сэсэрлиг. Ивалга хууринда Ленинэй гудамжа зубшаһан ниитын дэбисхэр болбосон түхэлтэй болголго, 1-дэхи шата
26.	«Галуутын эрье». Гусиноозёрск хотын Островскийн гудамжаар Хотын пляж болбосон түхэлтэй болголго

1.2.4. 2-дохи хабсаргалтада:

1.2.4.1. 2-дохи пунктда «аймагуудта» гэхэн үгэ «аймагуудта, тойрогуудта» гэжэ һэлгэхэ.

1.2.4.2. 12, 14, 15-дахи пунктнуудта зохистой тоонууд болон падежүүдтэ «үрэ дүнгэй харуулалта» гэхэн үгэнүүдые зохихо тоонууд болон падежүүдтэ «үрэ дүн» гэжэ һэлгэхэ.

1.2.4.3. 21-дэхи пункт удаадахи найруулгаар бэшэхэ:

«21. Хэрбээ Буряад Уласай нютагай засагай байгууламжануудай мүнгэн дэмжэлтэ үгэлгын тоосоото мүнгэн һангай жэлэй декабриин 31-эй байдалаар тус Гуримай 12-дохи пунктын «в» дотор пунктын ёһоор хэлсээндэ хараалагдаһан уялгануудые хазагайруулһан болон мүнгэн дэмжэлтэ үгэлгын удаадахи жэлэй хэлсээнэй ёһоор мүнгэн дэмжэлтэ ашаглалгын дүнгүүдэй тоо тэмдэгүүдые туйлалга тухай тоосооной тушааха түрүүшын үдэр болотор болзорто заагдаһан хазагайралтанууд усадхагдаагүй байгаа һаань, жэлэй июниин 1 болотор болзорто нютагай бюджетһээ уласай бюджеттэ бусаагдаха ёһотой мүнгэнэй хэмжээн, Мүнгэн дэмжэлтын (Vбусаалга) үгтэһэн жэлэй удаадахи жэлдэ удаадахи томьёото тодорхойлолтоор тоолон гаргагдана:

$$V_{\text{бусаалга}} = (V_{\text{субсидии}} \times k \times m / n) \times 0,1, \text{ эндэ:}$$

Vбусаалга - тоосоото мүнгэн һангай жэлдэ нютагай бюджеттэ үгтэһэн мүнгэн дэмжэлтын хэмжээн;

m - мүнгэн дэмжэлтэ хэрэглэлгын i дүн туйлаагүйн хэмжээ харуулһан индекс һайн удхатай мүнгэн дэмжэлтэ хэрэглэлгын дүнгүүдэй тоо;

n - мүнгэн дэмжэлтэ ашаглалгын дүнгүүдэй тоо бүхыдөө;

k - мүнгэн дэмжэлтэ бусаалгын үдхэгшэ.

Нютагай бюджетһээ уласай бюджеттэ бусаагдаха ёһотой мүнгэнэй хэмжээе тоосоото мүнгэн һангай жэлдэ (Vмүнгэн дэмжэлтэ) Буряад Уласай нютагай засагай байгууламжын бюджеттэ үгтэһэн мүнгэн дэмжэлтын хэмжээндэ тоолон гаргахада, байгша мүнгэн һангай жэлэй январийн 1-эй байдалаар ашаглагдаагүй мүнгэн дэмжэлтын үлээшын хэмжээн хараада абтахагүй.».

1.2.4.2. 22, 23-дахи пунктнуудта зохихо тоонуудта ба падежүүдтэ «үрэ дүнгэй харуулалта» гэхэн үгэнүүдые зохихо тоонуудта ба падежүүдтэ «үрэ дүн» гэжэ һэлгэхэ.

1.2.4.3. 24-дэхи пунктда «жэлдэ хэлсээнэй ёһоор мүнгэн дэмжэлтэ ашаглалгын үрэ дүнгэй харуулалтануудай тоо тэмдэгүүдые туйлалга тухай тоосоо үзүүлгын нэгэдэхи болзорто сагай һүүлээр ажалай 10 үдэрһөө хойшо бэшэ» гэхэн үгэнүүдые «жэлэй апрелийн 10-һаа хойшо бэшэ» гэжэ, «22 - дохи ба 23-дахи пунктнуудаар» гэхэн үгэнүүдые «21-23-дахи пунктнуудаар» гэжэ һэлгэхэ.

1.2.4.4. 26-дахи пункт удаадахи найруулгаар бэшэхэ:

«26. Мүнгэн дэмжэлтэ үгэлгын (гаргашалгын) эрхэ нүхэсэл сахилгын хойноһоо хиналта Яаман ба гүрэнэй сангай хиналтын түлөөлэлгэтэ зургаанууд бээлүүлнэ.».

1.2.5. 3-дахи хабсаргалта хүсээ буураһанда тоолохо.

2. Тус тогтоол албан ёһоор толилогдоһон үдэрһөө хүсэндөө орохо.

**Буряад Уласай Толгойлогшо –
Буряад Уласай Засагай
газарай Түрүүлэгшэ**

А. Цыденов

*Хабсаргалта ород хэлэн дээрэ үгтэнэ

Барилгын ба гэр байрын ажахы шэнэлэлгын яаман түлэб дурадхаа
утаһан 21-44-78